

A

A

a [a:] n⁰ a, *nafn bókstafsins* a ♦ **neřekla a ani b** hún tjáði sig ekkert um það
a *konj* 1 og; **tu a tam** hér og þar 2 (*avśak*) en; **byl unavený, a pomohl** mi hann var þreyttur en hjálpaði mér samt
a *part a vida* sko; **a je to!** komið!; **a co ted?** hvað (geri ég) nú?, hvað er til ráða?, *expr.*
a vúbec! ≈ og sem sagt!
a, á(á) *int* a(ha); úff; **a, to jsem se lekla!** úff hvað ég varð hrædd!;
áá, už chápu! a(ha), nú skil ég!
abatyše f² *abbadis* f⁹
abdikovat^{3Pl} (*o prezidentovi ap.*) segja^{2A} af sér, leggja¹ niður völd; (*o králi*) afsala³ sér konungdómi, segja af sér
abecedja f¹ stafróf n⁴; **seřadit**^{4P} *co podle ~y* ráða³ e-u í stafrófsröð; **~ně** *adv* í stafrófsröð; **~ní** *adj* stafrófs-, í stafrófsröð; **v ~ním pořádku** í stafrófsröð
ablativ m⁵ *jaz.* sviptifall n⁴
abnormální *adj* afbrigðilegur^{5C}; óvanalegur^{5C}
abonlent m² áskrifandi m²; **~ovat**^{3Pl} *co vera* áskrifandi að e-u
absence f² fjarvera f¹
absolutism m² alræði n⁶, einræði n⁶; **~tický** *adj* einræðis-, alræðis-; (*o člověku*) einvaldur³; **~tická vláda** f¹ alræðisstjórn f⁹; **~tický stát** m⁵ einræðisríki n^{6J}
absolutně *adv* algjöflega; **~í** *adj* algjör⁴
absolvent m¹: **~ univerzity** {**vyšoké školy**} háskólamenntaður² maður m^A, *hov.* akademiker m^{4B}; **~ka** f¹ háskólamenntuð kona f^A; *hov.* akademiker m^{4B}
absolvovat^{3Pl} *co* ljúka^A námi við e-ð, útskrifast³ frá e-u; **~ univerzitu** {(**islandskou**) **střední školy**} ljúka háskólanámi {taka^A stúdentspróf}; **~ kurz** ljúka námskeiði
abstinent m¹ bindindismaður m¹; **~enční syndrom** m⁵/**~příznak** m⁵ sérhvarfseinkenni n⁶ (pl); **~entní** *adj* bindindis-; **~ovat**³ **od alkoholu** neyta^{2f} ekki áfengis
abstrahovat^{3Pl} 1 *od čeho* líta^A fram hjá e-u; **~ od osobních zájmů** láta^A eiginhagsmuni liggja milli hluta 2 (*zobecnit*) alþæfa^{2B} 3 *co z G* (vyvodit) álykta³ e-ð af D
abstrakce f² sérta^k n⁴; (*proces*) sértekening f⁴; **~tně** *adv* afstætt, afstrakt; **~tní** *adj* afstæður⁵, afstrakt⁴; (*ijaz.*) sértekur⁵; **~tní malířství** n⁴ afstraktmálun f⁹
absurdní f¹ fáránleiki m¹; **~ně** *adv* fáránlega; **~ní** *adj* fráleitur⁵, fjarstæður⁵, fáránlegur^{5C}
aby *konj* til (þess) að; **~ste věděli** svo að þið vitið; **~spochám, ~ch se neopozdil** ég er að flyta mér til að verða {svo ég verði} ekki of seinn; **~s ji dohnal** {~**chom ho dohnali**} til þess að þú nái henni (við náum honum)
▲ bāt se, než, raději
acetylin m⁵ aspirín n⁴

áčk *o* n¹ (Lpl ~**ách**) *hov.* heiti stafs, tóns og alls sem merkt er A; **chodí do ~a** hann/hún er nemandi í A bekk(num)
áčkoli(v) *konj* enda þótt, þó að; **~jsem** {**jsem byla**} **unavená** þó að ég sé {væri} þreytt
adaptace f² aðlögun f⁹; **~ovat**^{3Pl} *co* (D) aðlaga³ e-ð, laga e-ð að D; **~ovat se** (*na* A) aðlaga sig, laga sig að D
adekvátní *adj (D) fullnægjandi⁹; (*ve shodě* s) í samræmi við A
adept m¹ *na* A ≈ umsækjandi m² um A; (*čeho, začátečník*) nýliði m¹ (í e-u)
adjektivum n¹ lýsingarorð n⁴
administrativja f¹ stjórnun f⁹; (*orgán*) stjórn f⁹; **~ní** *adj* stjórnunar-, embættis-; **~ní úkon** m² embættisverk n⁴; **~ní úředník** m¹ embættismaður m^A
admirál m¹ aðmiráll m^{5B}, flotaforingi m^{1J}
adopice f² ættleiðing f⁴; **~tivní dítě** n² kjörbarn n⁴, ættleitt barn; **~tivní rodiče** m² pl kjörforeldrar m¹ pl (sg kjörforeldri n⁶); **~tvor**^{3Pl} ættleiða^{2D}
adresa f¹ 1 heimilisfang n⁴, pósthfang, *hov.* adressa f¹ 2 (*e-mailová*) netfang n⁴; **~ář** m⁶ heimilisfangaskrá f^{4d}, addressubók f¹⁰; **~át** m¹ viðtakandi m²; **~ně dávký** f¹ pl tekjutengdar bætur f¹⁰ pl; **~ovat**^{3Pl} árita³; *poč.* (*data*) vistfengja m^{2d}; **~ovat** *co* D {**k rukám G**} stíla³ e-ð á D
advent m⁵ aðventa f¹
advokát m¹ lögmaður m^A, lögfræðingur m^{5ab}; **nechat se zastupovat ~em** fela^A lögfræðingi að annast mál sitt/sín; **je ~ka** f¹ hún er lögfræðingur m^{5ab}
aerodynamický *adj* loftstreymislegur^{5C}, loftstreymis-; loftfræðilegur^{5C}, loftafls-; (*o tvaru*) straumlínulaga⁹
afektovaně *adv* tilgerðarlega; **~ý** *adj* tilgerðarlegur^{5C}; (*přepjatý*) ýktur⁵
aféra f¹ (mikið) mál n⁴; (*případ*) tilfelli n⁶; **politická** ≈ pólitískt stórmál/hanal
hneykslismál; **milostná** ≈ ástarævíntíry n⁶
Afgánec m² Afgani m¹; **~istán** m⁵ Afganistan n^{4b} (AF); **~ka** f¹ Afgani m¹ → **Česka**
afgánský *adj* afganskur⁵
afřický *adj* afrískur⁵
Afričan m¹; **~ka** f¹ Afríkani m¹ → **Česka**
Afrika f¹ Afríka f¹
afrikánština f¹ afrikaans n⁰ (af)
agent m¹ (*zástupce*) fulltrúi m¹; (*prodavač*) sölumaður m^A, *hov.* agent m^{4ba}; (*špión*) njósnari m¹; **~tajné služby** starfsmaður leynipjónustu; **~něci** ~ *hanl.* útsendari m¹ e-rs; **~ka** f¹ fulltrúi m¹ (kona), sölukona f^{1a}, sjá **agent**; **~ura** f¹ umboð n⁴; (*zastupitelství*) umboðsskrifstofa f¹ ▲ **tiskový agitace** f² áróður m^{4ac}, andrörður; **~ovat**³ (A) reka^A áróður {*hov.* agitera³} (*fyrir* D)*

agonie *f*² helstríð *n*⁴, andarslitur *n*⁴ *pl*; **ležet**⁴ *v* ~i liggja^a í andarslitrunum

agrarni *adj* landbúnaðar-; ~ **strana** *f*¹ bændaflökkur *m*^{5ab}

agresje *f*² áras *f*⁹; ~ **ivita** *f*¹ ágengni *f*³, árasarhneigð *f*⁹; ~ **ivně** *adv* ≈ með hörku, með ágengni, *hov.* aggressíft; ~ **ivni** *adj* ágengur², árasargjarn¹, aggressífur²; ~ **or** *m*¹ árasaraðili *m*¹

agronom *m*¹, ~ **ka** *f*¹ búfræðingur *m*^{5ab} (*einkum í akuryrkju*)

aha!, **ahá!** *int* ≈ aha; ~, **to jsem nevěděl** nú, það vissi ég ekki

aho(jl) *int* (*pří setkáni*) sæl(!), hæ(!), halló [-!:-] (!); (*pří loučení*) bless(!)

ach! *int* æ!, úff!

AIDS [ajds, ejds] *m*^{0.5} eyðni *f*³; alnæmi *n*⁶

akademícký *adj* akademískur²; (*í o vzdělání*) háskóla-; ~ **čka** *f*¹ *sjá* akademík; ~ *e* *f*² akademía *f*¹; ~ **k** *m*¹ meðlimur *m*^{9b} akademíu

akát *m*⁵ (*Robinia pseudoacacia*) fuglatré *n*^{4a}, fölsk akasía *f*¹

akcje *f*² 1 aðgerð (*ir* *f*⁹ *pl*); **náborová** (*kulturní*) **teroristická** ~ *e* ≈ liðsaffnaður *m*⁹ (menningarðagskrá *f*⁴⁹) {hryðjuverk *n*³}; **srdeční** ~ **e** starfsemi *f*² hjartans, ≈ hjartsláttur *m*¹¹; **být v** ~i vera að starfi; *voj.* taka^a þátt í bardögum *2* *fyz.* ~ **e a reakce** átak *n*⁴ og gagntak **3** (*v obchodě*) tilboð *n*⁴; **zboží** *n*⁴ *v* ~i vörur *f*¹ *pl* á tilboði, tilboðsvörur

akční *adj* starfs-, framkvæmda-; ~ **rádius** *m*⁵ virknisvið *n*⁴; (*letadla*) flugpol *n*⁴; (*auta*) ökuþol

akcent *m*⁵ = **prízvuk**; **s cizím** ~ **em** með erlendum hreim

akce-schopný *adj* framtakssamur⁵, dugmikill^{ab}

akcie *f*² hlutabréf *n*⁴; ~ **onář** *m*² hluthafi *m*¹; ~ **ový** *adj* hluta (bréfa)-; ~ **ová společnost** *f*⁴ (*zkr. a. s.*) hlutafélag *n*⁴ (*zkr. hf. (h/f)*)

aklimatizovat^{3pl} aðlagga², hagvenja¹; ~ **se** aðlagast, verða^a hagvanur⁵; (*aktivně*) aðlaga sig

akné *n*⁰ gelgjuþrymjar *m*⁵ *pl*; (*uhry*) graftarbólur *f*¹ *pl*, filapenslar *m*⁵ *pl*

akorár *adv* *hov.* einmitt; (*přesně*) nákvæmlega, *hov.* akkúrat

akord *m*⁵ **1** *hud.* samhljómur *m*^{5ab}; (*na kytaru*) gítargrip *m*¹ **2** (*úkolová práce*) akkorð *n*⁴

akordeon *m*⁵ dragspil *n*⁴, harmoníka *f*¹

akr *m*⁵ ekra *f*¹ (4047 *m*²)

akreditovat^{3pl} veita²¹ *D* réttindi; ~ **velvy-slance** gera^{2b} *e-n* að sendiherra, kníð. trúnaðarbinda^a *e-n*; ~ **se** skrá^{2b} sig

akrobacie *f*² (loft) fimleikar *m*⁵ *pl*, *hov.* akróbátík *f*¹¹; **letecká** ~ **cie** listflug *n*⁴; ~ **t** *m*¹ (loft) fimleikamaður *m*⁵, akróbát *m*^{9ba}; ~ **tický** *adj* (loft) fimleika-, akróbátískur²; ~ **tka** *f*¹ *sjá* akrobat

akt *m*⁵ **1** (*úkon*) athöfn *f*⁹, verknahöfn *m*⁹ **2** *div.* þáttur *m*¹¹; **drama** *n*⁵ **0** **třech** ~ **ech** leikrit *n*⁴ í þrem(ur) þáttum **3** *um.* nektarmynd *f*⁹

aktivíjismus *m*⁵ aðgerðastefna *f*¹; ~ **ista** *m*³,

~ **istka** *f*¹ aðgerðasinni *m*¹, ≈ virkur meðlimur *m*^{9b}; ~ **ita** *f*¹ starfsemi *f*², framkvæmdir *f*⁹ *pl*; (*účinek*) virkni *f*³; ~ **izovat**^{3pl} virkja², gera^{2b} *A* virkan; ((*u*) *činit aktivnějším též*) efla^{2b} *e-ð*; ~ **ně se účastnit**⁴ (čeho) taka^a virkan þátt (*í e-u*); ~ **ní** *adj* virkur⁵; (*jen o člověku*) athafnasamur⁵, *hov.* aktífur²; ~ **ovát**^{3pl} gera^{2b} virkan, virkja³

aktovka *f*¹ **1** (*taška*) skjalataska *f*¹ **2** *div.* einþáttungur *m*^{5ab}

aktualíja *f*¹ *e-ð* frétt næmt, *e-ð* sem er efst/ ofarlega á baugi; ~ **zovat**^{3pl} dagréttá, uppfæra^{2b}; ~ **zovat software** uppfæra/ stígþæta^{2b} hugbúnað

aktuální *adj* tímabær⁴, (sem er) efst á baugi; (*naléhavý*) brýnn^{5c}; (*současný*) núverandi⁹; ~ **problém** *m*⁵ aðkallandi vandamál *n*⁴; ~ **zpráva** *f*¹ áriðandi⁹ frétt *f*⁹; **v** ~ **m čísle týdeníku**... í síðasta hefti vikublaðsins...

akumulátor *m*⁵: (**elektrický**) ~ rafhláða *f*^{1N}, (raf) geymir *m*⁹, *hov.* batterí *n*⁴; **nabit**^{3p} ~ hláða^a geymi(nn)

akustícký *adj* hljómburðar-, *hov.* akústískur⁵; ~ **ka** *f*¹ hljómburður *m*⁹

akutní *adj* aðkallandi⁹, brýnn^{5c}; ~ **nebezpečí** *n*⁴ bráð hættá *f*¹

akvarel *m*⁵ vatnslitamynd [vas:-l] *f*⁹

akvarijní *adj* fiskabúrs-; ~ **rybičky** *ž*¹ *pl* búrfiskar *m*⁵ *pl*

akvárium *n*¹ fiskabúr *n*⁴; (*velké*) lagardýrasafn *n*⁴

akvaristika *f*¹ fiskabúrahald *n*⁴

alarm *m*⁵ **1** (*signál*) viðvörunarkerfi *n*^{6j} **2** (*zařízení*) aðvörunarbúnaður *m*⁹, viðvörunarkerfi *n*⁶

Albánec *m*² Albani *m*^{1,3}; ~ **ie** *f*² Albanía *f*¹ (AL); ~ **ka** *f*¹ Albani *m*^{1,3} → **Česka**

albánský *adj* albanskur⁵; ~ **ština** *f*¹ albanska *f*¹ (sqj)

albatros *m*¹ albatrosi *m*¹, stormfugl *m*⁴

albín *m*¹ hvítíngi *m*¹¹, albinói *m*¹

album *n*¹ albúm *n*⁴

ale *konj* en

Ale! *int* Ha², Hvað segirðu!; (*hl. údiv*) Ja héral!

alej *f*³ trjágöng *n*⁴ *pl*

alergjen *m*⁵ ofnæmisvaldur *m*⁵; ~ **ie** *f*² (*na co*) ofnæmi *n*⁶ (*fyřir e-u*), óþol *n*⁴; ~ **ie na lepek**

glútenþóþol; ~ **ik** *m*¹ ofnæmissjúklingur *m*^{5ab}

alespoň *part* að minnsta kosti (*zkr. a.m.k.*), *hov.* allavega; **dej** *m* ~ **50 korun** láttu mig hafa a.m.k. {þó ekki sé nema} 50 krónur

alchymie *f*² gullgerðarlist *f*⁹; ~ **ista** *m*³ gullgerðarmaður *m*⁴

aliance *f*² (rikja)bandalag *n*⁴

alibi *n*⁰ fjarvistarsönnun *f*⁹; **mit**⁵ ≈ geta^a sannað fjarveru sína, hafa^a fjarvistarsönnun

alimenty *m*² *pl* (*na děti*) barnalífeyrir *m*⁹, meðlag *n*⁴ (*na bývalou manželku*) framfærslustyrkur *m*^{9b1}

Aljaška *f*¹ Alaska *n*¹; **na** ~ **ce** í Alaska

alkohol *m*⁵ áfengi *n*⁶, alkohól *n*⁴; **tvrdý** ≈ sterkir drykkir *m*^{9b1} *pl*; ~ **ický** *adj* áfengis-;

~**ický nápoj** *m*⁶ áfengur⁵ drykkur *m*^{9b1},
 ~**icka** *f*¹, ~**ík** *m*¹ áfengissjúklingur *m*^{5ab},
 alkohólismi *m*¹; ~**ismus** *m*³ áfengissýki *f*³,
 drykkjusýki, alkohólismi *m*⁵

almanach *m*⁵ ≈ almanak *n*⁴, safnrit *n*⁴;
 (roćenka) árbók *f*¹⁰

almużna *f*¹ ölmusa *f*^{1N}

alpinis|mus *m*⁵ fjallaklifur *n*⁴; ~**ta** *m*³
 fjallgöngumaður *m*^Δ

alpský *adj* alpa-; ~**é lýžování** *n*⁴ alpagreinar *f*⁹
pl

Alpy *f*¹ *pl* Alpafjöll *n*⁴ *pl*, Alparnir *m*¹ *pl*
alt *m*³ altrödd *f*⁹, alt *m*⁴, millirödd

altán *m*⁵ laufskáli *m*¹

alternatíva|f *f*¹ (val)kostur *m*⁹; ~**ní** *adj* ≈ annar
 þing; (netradíční) óhefðbundinn⁷; (jiny)
 öðruvísi⁹

altruis|mus *m*⁵ óserþægni *f*³, fórnýsi *f*³;
 (lidumilstvi) manngæska *f*¹; ~**ta** *m*³
 óserþæginn⁷ maður *m*^Δ

Alžír *m*⁵ Algeirsborg *f*⁹; ~**sko** *n*¹ Alsír *n*^{4b} (DZ)

alžírský *adj* alsírskur⁵

Alžírčan *m*³, ~**ka** *f*¹ Alsír *m*¹ → **Česka**

amatér *m*¹ áhugamaður *m*^Δ, *hov.* amatör *m*^{4b};
 þen; (netradíční) manngæska *f*¹; (diletant)
 viðvaningur *m*^{5ab}; ~**ismus** *m*³
 áhugamennska *f*¹; ~**ské divadlo** *n*¹
 áhugamannaleikhús *n*⁴

amazonka *f*¹ *myt.* amasóna *f*¹, skjaldmey *f*^{4c}
 2 þren. valkyrja *f*¹

Amazonka *f*¹ Amason *n*^{4b}, Amasonfjót *n*⁴

ambicje *f*² metnaður *m*³, framagirn *f*³; ~**iózni**
adj metnaðargjarn⁴, framgjarn

ambulan|ce *f*² 1 (vůz) sjúkrabíll *m*^{5b}
 2 (ordinace) göngudeild *f*³; ~**léčit** *se* ~**tně**
 vera í heimgöngumeðferð; ~**tní léčba** *f*¹
 heimgöngumeðferð *f*⁹

améba *f*¹ amaba *f*¹, teygjudyúr *n*⁴

amen *int* amen

americký *adj* amerískur⁵; (vztahující se jen ke
 Spojeným státům) bandarískur⁴

Američan *m*¹ Ameríkani *m*¹; Bandaríkjamaður
m^Δ (srov. americký), *hov.* žert Kaní *m*¹; ~**ka**
*f*¹ Ameríkani *m*¹, amerísk {bandarísk} kona
f^{1Δ} → **Česka**

Amerika *f*¹ Ameríka *f*¹; (Spojené státy americké)
 Bandaríkin *n*⁶ⁱ *pl* (US)

amnestie *f*² (almennt) sakaruppgjöf *f*⁹;
 udělit^{4p} komu ~**ii** = ~**ovat**^{3p/i} koho veita^{2T}
 e-*m* sakaruppgjöf, gefa^Δ e-*m* upp sakir

amortiz|ace *f*² afskrift *f*⁹; (dluho) niðurgreiðsla
f^{1N}; ~**ovat**^{3p/i} afskrifa³; (prohlásit za neplatný)
 ógilda^{2T}; ~**ovat dluh** greiða^{2D} niður skuld

amplion *m*⁵ hátalarí *m*¹

ampule *f*², ~**ka** *f*¹ ampúla *f*¹, lykja *f*¹

amputov|a^{3p/i} taka^Δ af; ~**li mu** (má ~**nou**)
 nohu það var {hefur verið} tekinn⁷ af
 honum fóturinn

amulet *m*⁵ verndargripur *m*^{8b}

anachronismus *m*⁵ tímaskekking *f*¹

analfabet *m*¹ ólæsing *m*¹, ólæs⁵ (og
 óskrifandi⁹) maður *m*^Δ; ~**ismus** *m*⁵ = negra-
 motnost

analgetikum *n*¹ verkjastillandi lyf *n*⁴ⁱ

analogický *adv* (D, s I) hlíðstætt (D, við A),
 samsvarandi (D); ~**ický tomu, jak...** svipað
 {á svipaðan hátt} og...; ~**ický** *adj* (s I)
 hlíðstæður³ (D, við A), samsvarandi⁹ (D); ~**ie**
*f*² 1 (D, s I) hlíðstæða *f*^{1N} (G), samsvörur *f*⁹
 (G, við A) 2 jaz. áhrifsbreyting *f*⁴; ~**ový** *adj*
 flaumræn^{5c}; ~**ový počítač** *m*⁶ flaumræn
 tölvu *f*¹

anální *adj* endaparms-, í endaparmi

anály *m*⁵ *pl* annáll *m*^{5b}; ~**úryvky** *m*⁵ *pl* z ~**ú** brot
*n*⁴ *pl* úr annállum

analytický *adj* greiningar-, sundurgreind⁹,
hov. analytískur⁵

analýza *f*¹ (sundur)greining *f*⁴; ~ **vědecké**
 práce greining fræðiritis {á fræðiriti}

analyzovat³ greina^{2D} A; *chem.* efnagreina

anamnéza *f*¹ sjúkdómasaga *f*^{1N}

ananas *m*⁵ ananas *m*^Δ

anarchie *f*² stjórnsleysi *n*⁶; ~**ista** *m*³ anarkisti
*m*¹, stjórnsleysingi *m*¹

anatolíj *f*² líffærfræði *f*³; ~**cký** *adj*
 líffærfræðilegur^{5c}; ~**cký atlas** *m*⁵
 líffæraatlas *m*^{Δb}

anděl *m*¹ engill *m*⁵ ▲ **strážný**; ~**ček** *m*¹ =
anděle ♦ **polykat**⁵ ~**ičky** súpa^Δ hveljur;
 (topit se) vera að drukka

andělka *f*¹ (Angelica) hvönn *f*⁹; ~**lékářská** (A.
 archangelica) ætíhvönn

anděle *m*¹ lítill engill *m*² ♦ **hotový** ~ hreinasti
 engill

andulka *f*¹ (Melopsittacus undulatus) úndúlati
*m*¹, samkvæmisþafi *m*¹, gári *m*¹

anebo *konj* eða, ellegar

anekdot|a *f*¹ skopsaga *f*^{1N}, skrytla *f*^{1(N)}; ~**ický**
adj skoplegur^{5c}; ~**ický příběh** *m*⁵ hláleg
 saga *f*^{1N}

anémie *f*² blóðleysi *n*⁶, blóðskortur *m*⁵

anestezie *f*² deyfing *f*⁴; ~**tikum** *n*¹
 deyfingarlyf *n*^{6j}

anexe *f*² innlimur *f*⁹

angažmá *n*⁰ ráðning *f*⁴ (með samningi); **mit**⁵ ~
v divadle vera ráðinn⁷ við leikhús

angažov|anost *f*⁴ (mikill^Δ) áhugi *m*¹; (účast)
 (einlæg) þátt-taka *f*¹; ~**aný** *adj* (v čem)
 áhugasamur⁵ (um e-ð); ~**at**^{3p/i} 1 koho (v čem)
 vekja¹ áhuga e-*rs* (á e-u), virkja³ e-*n*; **je v tom**
silně ~**án** honum er þetta (mikið) kappsmál
 2 (na pozici) ráða^Δ e-*n*; ~**at se** (v čem)
 gerast^{2D} virkur⁵ þátt-takandi (í e-u), ≈ taka^Δ
 (virkan) þátt í e-*u*; ~**at se v boji za mír** taka
 (virkan) þátt (láta^Δ til sín taka) í baráttu fyrir
 friði; **v tom se silně** ~**al** þetta er/var honum
 mikið kappsmál

angina *f*¹ háls(kirtla)bólga *f*^{1N}; ~**pectoris**
 hjartaöng *f*⁹, hjartakveisa *f*^{1N}

anglicismus *m*⁵ ensk málvenja *f*¹, hanl.
 enskusletta *f*^{1(N)}

anglický *adv* (á) ensku → **česky**; ~**ý** *adj*
 enskur⁵

Angličan *m*¹, ~**ka** *f*¹ Englendingur *m*^{5ab} →
Česka

angličtina *f*⁵ enska *f*¹ (eng)

Anglie *f*² England *n*⁴

anglikánská církev *f*³ enska biskupakirkjan
f^{IN}

anglosaský *adj* engilsaxneskur⁵

angrešt *m*⁵ 1 (*kef, Ribes grossularia*)

stikilsberjarunni *m*¹ 2 (*plod*) stikilsber *n*^{4J} (*pl*)

ani *konj* ekki einu sinni; ~... ~ hvorki... né;

nemám ~ **korunu** ég á ekki grænan eyri;

pjúðeš s námi? **Ani nevím** kemurðu með?

Æ, ég veit varla; **chceš čaj?** **Ani ne** Viltu te?

Æi nei

animátor *m*¹ 1 teiknimyndahöfundur *m*^{5C}

2 (*bavič*) skemmtikraftur *m*⁵ (*fyrir ferðafólk*)

animismus *m*⁵ sálartrú *f*^{4Da}

animovaný film *m*⁵ teiknimynd *f*⁹

aniž *konj* án þess að + *inf*; **odešel**, ~ **se**

rozloučil hann fór án þess að kveðja

anketa *f*¹ (skoðana)könnun *f*⁹

ano part já; (*odpověď na zápornou otázku*) jú;

to neviš? **Ale** ~ Veistu það ekki? Jú/Ójú

anoda *f*¹ forskaut *n*⁴, anóða *f*^{1(N)}

anomálie *f*² afbrigðileiki *m*¹, afvik *n*⁴, frávik;

(*tělesná*) vansköpun *f*⁹

anonym *m*¹ 1 nafnlaus⁴/ónefndur⁵ höfundur

m^{5C}; **dopis psal** ~ bréfitari leyirn (sinu)

2 *hov.* (*dopis*) nafnlaus t bréf *n*⁴; ~**ita** *f*¹

nafnleind *f*⁹; ~**ně** *adv* með nafnleind; ~**ní**

adj nafnlaus; (*autor ap.*) ónefndur⁵; ~**ní dílo**

*n*¹ verk *n*⁴ eftir ónefnda höfund

anorganický *adj* ólífrænn^{5C}

anotace *f*² (*k D, z G*) ágríp *n*⁴ (*af D*), útdráttur

*m*¹¹ (*úr D*)

antarktický *adj* suðurskaufs-, antarktískur⁵

Antarktida *f*¹ Suðurskaufslandið *n*⁴, Antarktís

n^{4b}

anténa *f*¹ loftnet *n*^{4J}

anti- and-, t.d. **antibakteriální** sýkla(varnar)-;

(*sápa o.p.h.*) sóttþreinsunar-

antibiotika *n*¹ *pl* sýklalyf *n*^{4J} (*pl*), fúk(k)alyf

antický *adj* grísk-rómverskur⁵, ≈ forn⁴,

fornaldar-

antifašist *a m*³, ~**ka** *f*¹ andfasisti *f*¹; ~**ický** *adj*

andfasískur⁵

antika *f*¹ grísk og rómversk fornöld *f*⁹; (*kultura*)

(grísk-rómversk) fornmenning *f*⁴

antikoncepce *f*² getnaðarvarnir *f*⁹ *pl*; ~**ční** *adj*

getnaðarvarna-; ~**ční pilulky** *f*^{IN} *pl*

getnaðarvarnatöflur *f*^{IN} *pl*, *hov.* „pillan“ [-!:-]

*f*¹

antikorošní *adj* ryðvarnar-

antikvariát *m*⁵ fornbókabúð *f*⁹

antikvární *adj* fornbóka-; (*opotřebný*)

notaður⁶; (*stary*) forn⁴; (*eld*)gamall^{6D};

~ **výtisk** *m*⁵ fornsöluéintak *n*⁴

antilopa *f*¹ antilópa *f*^{1N}

antioxidant *m*⁵ andoxunarefni *n*⁶; ~**patie** *f*²

(*k D, vůči D*) andúð *f*⁹/óbeiti *f*⁹ (*á D*)

antisemitismus *m*⁵ gyðingahatur *n*⁴, andúð *f*⁹

á gyðingum, andsemitismi *m*; ~**ský** *adj*

andgyðinglegur^{5C}, andsemískur⁵,

fjandsamlegur gyðingum

antologie *f*² sýnisbók *f*¹⁰, úrvalsrit *n*⁴

antracit *m*⁵ harðkol *n*⁴ *pl*, gljálkol

antropolog *m*¹ mannfræðingur *m*^{5ab}; ~**ie** *f*²

mannfræði *f*³

anuíta *f*¹ árleg afborgun *f*⁹

anulovat^{3P/1} ógilda^{2T}

anýz *m*⁵ anís *m*^{4b}

aorta *f*¹ ósæð *f*^{4c}, aðalslagæð

ap. = **a podobně** o.p.h. = og þess háttar

aparát *m*⁵ 1 (*přístroj*) áhald *n*⁴, tæki *n*^{6J}, *hov.*

apparát *n*² (*úrad ap.*) kerfi *n*⁶, skipulag *n*⁴;

státní ~ stjórnkerfi ríkisins

aparatura *f*¹ tækjabúnaður *m*⁹; (*zvuková*)

hljómm(burðar)tæki *m*^{6J} *pl*, *hov.* græjur *f*¹ *pl*

apartná *n*⁹ (hótel)svita *f*¹; ~**n** *m*⁵ íbúð *f*⁹ (*fyrir*

ferðamenn)

apartní *adj* flottur⁵, stæll-legur^{5C}

apatie *f*² sljóleiki *m*¹, slen *n*⁴, sinnuleysi *n*⁶

apel *m*⁵ ákall *n*⁴; ~**ovat**³ (*na koho*) skora³ á e-n;

(*na co*) höfða³/skirskota³ til e-s; (*za koho*)

tala³ máli e-s; ~**ovat na A, aby...** hvetja¹

A til [skora á A] að + *inf*.

apendix *m*⁵ botnlangatota *f*^{1(N)}

aperitiv *m*⁵ fordrykkur *m*^{9bJ}, lystauki *m*¹, *hov.*

aperitif *n*⁴

aplaus *m*⁵ lófatak *n*⁴, (lófa)klapp *n*⁴; **sklidila** ~

henni var fagnað með lófataki

aplikjace *f*⁹ hagnýting *f*⁴, beiting *f*⁴; **počíta-**

čová ~**ace** smáforrit *n*⁴; ~**ovaný** *adj*

hagnýtur⁴; ~**ovat**^{3P/1} beita^{2T} e-u, hagnýta^{2T}

e-ð; (*lék ap.*) nota³

apod. = **ap.**

apokalypsa *f*¹ ragnarök *n*⁴ *pl* ♦ **Apokalypsa**

bibl. Opinberun *f*⁹ Jóhannesar

apokryf *m*⁵ apokryfa *f*¹, apokryft rit *n*⁴

apolitický *adj* ópólítískur⁵

apoštol *m*¹ postuli *m*¹

april *m*^{9,4b} (žert) apríl-gabb *n*⁴ ♦ **vyvést**^{1P} *koho*

~**em** láta⁴ e-n hlaupa apríl; ~**ový žert(ík)** *m*⁵

= **april**; ~**ové počasí** *n*⁴ umhlepingsar *m*^{3ab}

pl

a priori *adv* ≈ fyrirfram, að óreyndu

apriorní *adj* (ákveðinn⁷) fyrirfram, (sem er)

forákveðinn

aprobace *f*² viðurkenning *f*⁴; (*učitele ap.*)

(kennslu)réttindi *n*⁶ *pl*; (*obor*) sérsvið *n*⁴

ar *m*⁵ (100 *m*²) ari *m*¹

Arab *m*¹ arabi *m*¹

Arabie *f*² Arabía *f*¹

Arabka *f*¹ arabi *m*¹ → **Česka**

arabšsky *adv* á arabísku → **česky**; ~**ský** *adj*

arabískur⁵; ~**ština** *f*¹ arabíska *f*¹ (ara)

aranžér *m*¹ e-r sem hannar sýninga(r)glugga;

~**má** *n*⁹ (glugga)skreyting *f*⁴; ~**ovat**³ setja¹

upp; (*dělat výzdobu*) skreyta^{2T}; *hud.* útsetja¹,

raddsetja; ~**ovat květiny {výlohu}** stilla^{2T}

upp/hagræða^{2D} blómum {skreyta

búða(r)glugga}

arašid *m*⁵ jarðhneta *f*¹

arbitr *m*¹ gerðardómari *m*¹; ~**áž** *f*²

gerðardómur *m*⁵; ~**ážní** *adj* gerðar(dóms)-

arboretum *n*¹ trjáfræðigarður *m*⁵

arci *adv* kníð. vitaskuld; (*sice*) reyndar

arci -erki-; ~**biskup** *m*¹ erkbiskup *m*^{4ab}

areál *m*⁵ svæði *n*⁶; **školní** ~ skólalöð *f*⁹

arénja *f*¹ hring(leika)svið *n*⁴; (*budova*) hringleikahús *n*⁴; *sport.* leikvangur *m*^{5ba}; *zast.* þaðreimur *m*²; **na** **politické** ~**ě** á vettvangi stjórnmála(*nna*), á stjórnmálasviðinu

Argentina *f*¹ Argentína [l-ge-] *f*¹ (AR)

argument *m*⁵ röksemd *f*⁹, rök *n*⁴ *pl*; ~**ovat**³ rökræða^{2D}; ~**ovat tím, že...** ≈ rökstyðja¹ máli sitt með því að...

arch *m*³ örk *f*⁹, blað *n*⁴; **autorský** ~ prentörk (36 000 letureiningar); ~**a** *f*¹ örk *f*⁹; ~**a úmluvy** sáttmálsörkin

archaičký *adj* fornlegur^{3C}, gamaldags⁰; ~**smus** *m*³ **1** (*zastaralýjev*) fyrnska *f*¹, ≈ tímaskekkja **2 jaz.** fornyrði *n*⁵

archandél *m*¹ erkiengill *m*⁵

archeolog *m*¹ fornleifafræðingur *m*^{5ab}; ~**ický** *adj* fornleifa-; ~**ie** *f*² fornleifafræði *f*³

archetyp *m*² frumgerð *f*⁹

architekt *m*¹, ~**ka** *f*¹ arkitekt *m*^{4ba}; ~**onický** *adj* byggingar(listar)-; ~**ura** *f*¹ byggingarlist *f*⁹, *hov.* arkitektúr *m*^{4b}

archiv *m*³ skjalasafn *n*⁴; **zvukový** ~

hljóðbandasafn; ~**ace** *f*² vístun *f*⁹; ~**ář** *m*², ~**ářka** *f*¹ skjalavörð *m*¹⁰; ~**ní** *adj* safn-; skjalasafns-; ~**ní vino** *n*¹ þriggja ára vín *n*⁴ eða eldra; ~**nictví** *n*⁴ skjalavarsla *f*¹; ~**ovat**^{3Pl} vísta³

árie *f*² aría *f*¹

árijský *adj* arískur⁵

aristokračie *f*² hástétt *f*⁹, fyrirfólk *n*⁴, *hov.* aristokratí *n*⁴; ~**t** *m*¹ hástéttarmaður *m*⁴, *hov.* aristokrati *m*¹; ~**tický** *adj* aristokratískur⁵;

(**on**) má ~**tický původ** hann er af höfðingjaættum; ~**tka** *f*¹ hástéttarkona *f*¹⁴

aritmetika *f*¹ (talna)reikningur *m*^{5ab}

arkáda *f*¹ bogahlíð *n*⁴

Arktida *f*¹ norðurskautssvæðið *n*⁶

arktický *adj* norður(heim)skauts-, arktískur⁵

arkýt *m*⁶ gluggaútskot *n*⁴, skansgluggi *m*¹

armáda *f*¹ her *m*^{8a}, *hl. píen.* herskari *m*¹; **byla tam celá** ~ **školákú** þar var herskari (allt fullt) af skólakrókkum

armatura *f*¹ fylgítæki *n*^{6l} *pl* (pípulagnar *o.p.h.*) **2** (*do betonu*) járnbanding *f*⁴

Armén *m*¹ Armení *m*¹; ~**ie** *f*² Armenía *f*¹ (AM);

~**ka** *f*¹ Armení *m*¹ → **Česka**

arménjský *adv* á armensku → **česky**; ~**ský**

adj armenskur²; ~**ština** *f*¹ armenska *f*¹

(*hye*)

arogančie *f*² hroki *m*¹, drembilæti *n*⁶; ~**tně** *adv*

drembilega; **projeovat³ se ~tně** haga³ sér

drembilega, derra³ sig; ~**tní** *adj*

hrokafullur^{3Y}, drambsamur³; ~**tnost** *f*⁴

dramb *n*⁴, hroki *m*¹

aroma *n*³ ilmur *m*²; ~**tický** *adj* angandi⁰; ~**tické**

rostliny *f*¹ *pl* ilmjurir *f*⁹ *pl*

artefakt *m*⁵ listmunur *m*^{9ba}

arterije *f*² anat. = **tepna**; ~**o-skleróza** *f*¹

æðakölkun *f*⁹

artikl *m*⁵ vörutegund *f*⁹, söluvara *f*¹

artikulovat³ bera^{ab} e-ð fram; ~**hlásky** mynda³

hljóð

artista *m*³ fjöl-leikamaður *m*⁴

artritida *f*¹ (revmatoidní), **artróza** *f*¹ liðagigt *f*⁹, liðbólga *f*^{1(N)}

artyčok *m*⁵ (*Cynara scolymus*) ætíþistill *m*⁵, artisjokk *n*⁴

arytmie *f*² hjartsláttartruflun *f*⁹, sláttarglöp *n*⁴ *pl*

arzen *m*⁵ arseník *n*⁴, rottueitur *n*⁴

arzenál *m*⁵ vopnabú *n*⁴

asanačie *f*² endurbætur *n*⁰ *pl* (á byggingum, *hirðkerfi* *o.p.h.*)

asfalt *m*⁵ malbik *n*⁴, asfalt *n*⁴; ~**ová vozovka** *f*¹

malbikuð akbraut *f*⁹; ~**ovat**³ malbika³

asi *adv* (*možná*) líklega; (*přibližně*) á að giska,

um það bil; ~ **tam půjdu** ætli ég fari ekki

(þangað); **mám ~ (tak) 8 korun** ég hef (víst) ekki nema tæplega 8 krónur

Asiat *m*¹, ~**ka** *f*¹ = **Asijec**

Asie *f*² Asía *f*¹ ▲ **Malá**

Asijec *m*²; ~**ka** *f*¹ Asíubúi *m*¹ → **Česka**

asijský *adj* asiískur⁵

asimilace *f*² ((*k*) *D*) **1** aðlögun *f*⁹ (*að* *D*) **2** *biol.*

til-lífun *f*⁹ **3 jaz.** til-líking *f*⁴, samlögun *f*⁹;

~**ovat**^{3Pl} **1** (*co* (*k*) *D*) aðlaga³, laga e-ð *að* *D*;

~**ovat se v novém prostředí** aðlagast (laga sig *að*) nýju umhverfi **2** *biol.* til-lífa³

asistence *f*² (*při čem*) aðstoð *f*⁹ (*við e-ð*); ~**ent**

*m*¹ (fastráðinn⁷) aðstoðarmaður *m*⁴, *hov.*

assistent *m*⁴; ~**entka** *f*¹ (fastráðin)

aðstoðarkona *f*^{1b}, *hov.* assistent *m*⁴

▲ **porodní**; ~**ovat**³ *komu* (*při čem*) aðstoða³

e-*n* (*við e-ð*)

askeze *f*² meinlæti *n*⁶ *pl*, meinlætali *f*⁴

asociace *f*² **1** samtök *n*⁴ *pl*; félagsskapur *m*^{9b}

(*jen sg*) **2 psych.** hugrenningatengsl *n*⁴ *pl*,

hugmyndatengsl

aspekt *m*³ **1** sjónarmið *n*⁴, hlið *f*^{4c}; **různé -y**

tohoto problému ýmsar hliðar þessa máls

2 jaz. = **vid**

aspik *m*³ (soð)hlaup *n*⁴; **losos** *m*¹ **v ~u** lax *m*⁴

í hlaupi

aspiralce *f*² **1** (*sناها*) metnaður *m*⁹ **2 jaz.**

fráblástur *m*¹¹; ~**nt** *m*¹ **1** *na A e-r* sem

sækist^{2a} *eftir D* **2** (*vědecký*) framhaldsnemi

*m*¹ (*í háskóla*); ~**ntura** *f*¹ framhaldsnám *n*⁴

aspirin *m*⁵ aspirín *n*⁴

aspirovat³ *na A* stefna^{2D} *að* *D*, sækjast^{2a} *eftir D*

aspoň = **alespoň**

astma *n*⁵ astma *n*¹, kafmæði *f*³; ~**tický** *adj*

astma-; ~**tička** *f*¹, ~**tik** *m*¹ astmasjúklingur *m*^{5b}

astra *f*¹ (*Aster*) stjörnufluffill *m*⁵; ~ **alpínská** (*A.*

alpinus) fjallaffill

astrolog *m*¹ stjörnuspekingur *m*^{5ab},

stjörnuspámaður *m*⁴; ~**ie** *f*² stjörnuspeki *f*³

astronom *m*¹ stjörnufræðingur *m*^{5ab}; ~**ický** *adj*

stjarnfræðilegur^{3C}; ~**ie** *f*² stjörnufræði *f*²

ať *konj/part* **at přijde(!)** látum hann/hana

koma(!); **řekni mu, ať přijde** segðu honum

að koma; **ať chceš, nebo nechceš** hvort

sem þú vilt eða ekki; **ať žije král!** (lengi) lífi

kóngurinn!; ~ **si kdo chce co chce říká** hvað

sem hver segir

atašé *m*⁰ (sendiráðs)fulltrúi *m*¹ (*útanríkisþjó-*

nust), sendiráðsritari *m*¹; **kulturní** ~

menningarfulltrúi

ateis|mus *m*⁵ trúleysi *n*⁶, guðleysi *n*⁶ [gvv-]; ~**ta** *m*³, ~**tká** *f*¹ trúleysingi *m*¹

ateliér *m*⁵ vinnustofa (*f*) (mynd)listamanns, stúdíó *n*^{4a,3b}; (zvukový) hljóðver *n*⁴; **pracovat**³ *v* ~ ú vinna⁴ í stúdíó(i)

atentát *m*⁵ (bana)tilræði *n*⁶; **pumový** ~ sprengjutilræði; ~ **na prezidenta** banatilræði við forseta(*nn*); ~**ník** *m*¹ tilræðismaður *m*⁴

Atény *f*¹ pl Apena *f*¹, Apenburg *f*⁹
atest *m*⁵ vottorð *n*⁴; ~**ace** *f*² **1** hæfnispróf *n*⁴ (eftir háskólapróf) **2** (dokument) hæfnisvottorð *n*⁴

atlantský *adj* atlantískur⁵, Atlantshafs-
▲ **océán**

atlas *m*⁵ **1** (landa)kortabók *m*¹⁰, atlas *m*^{4b};
~ **hub** sveppaatlas **2** (*látka*) atask *n*⁴, slikijsilki *n*⁵

atlet *m*¹ íþróttamaður *m*⁴; ~**ický** *adj* íþrótt-; (o postavě, osobě) stæltur⁵, íþróttamannslegur^{3c}; ~**íka** *f*¹ íþróttir *f*⁹ pl; **lehká** {**těžká**} ~**íka** frjálsíþróttir {þrekraunagreinar *f*⁹ pl}; **věnovat**³ se ~**íce** stunda³ íþróttir; ~**ka** *f*¹ íþróttakona *f*^{1a}

atmosféra *f*¹ **1** andrúmsloft *n*⁴ (i pĕnĕ). **2** *f**yz.* (jednotka tlaku) loftþyngd *f*⁹ (1 atm = 1013,25 hPa); **zemská** ~ lofthjúpur *m*^{5a,b}/gufuhvolf *n*⁴ jarðar; **na večírku panovala dobrá** ~ góður andi var á skemmtuninni

atom *m*⁵ frumeind *f*⁹, atóm *n*⁴
atomovjý *adj* atóm-, kjarnorku-, kjarna-; ~**á bomba** *f*¹ kjarnorkusprengrja *f*^{1a}, atómsprengrja; ~**á elektrárna** *f*¹ kjarnorkuver *n*⁴; ~**á hmotnost** *f*⁴ atómpungi *m*¹; ~**á váлка** *f*¹ kjarnorkustyrjöld *f*⁹

▲ **hlavice**

atrakce *f*² *e-ð* sem markvert er (að sjá); **circusová** ~ vinsælt sirkusnúmer *n*⁴; **turistická** ~ *e-ð* sem laðar/heillar ferðamenn

atraktivjita *f*¹ aðdráttaraf *n*⁴; ~**ní** *adj* aðlaðandi⁰, heillandi⁰; ~**ní pro turisty** ≈ vinsæll^{5c} hjá ferðamönnum

atrapja *f*¹ gervihlutur *m*^{9b}, gervi *n*⁶, eftirlíking *f*⁴

atribut *m*⁵ **1** (vlastnost) eiginleiki *m*¹ **2** *jaz.* einkunn *f*⁹

atrium *n*¹ (nádvohň) (opinn) aðalsalur *m*^{9b}

atši part 1 ≈ **at 2** ~ **treba sněží** þó svo að hann snjóí

atypický *adj* óvenjulegur^{3c}

audience *f*² áheyrn *f*⁹; ~ **u prezidenta** áheyrn hjá forseta(*num*), ≈ viðtal *n*⁴ við forseta(*nn*)

audit *m*⁵ endurskoðun *f*⁹; **provést**^{1P} ~ **ve firmě** endurskoða³ reinkinga fyrirtækis; ~**or** *m*¹ endurskoðandi *m*²; ~**orská firma** *f*¹ endurskoðunarskrifstofa *f*¹

aukce *f*² uppboð *n*⁴

aura *f*¹ ára *f*¹

Australjan *m*¹, ~**anka** *f*¹ Ástrali *m*¹ → **Česka**;

Austrálie *f*² Ástralía *f*¹ (AU)

australský *adj* ástralskur⁵

autentický *adj* sannur^{5a}, ekta⁰

autis|mus *m*⁵ einhverfa *f*¹; ~**ta** *m*³ einhverfingur *m*^{5a,b}; ~**tický** *adj* einhverfur⁵, ~**tká** *f*¹ einhverfingur *m*^{5a,b}

aut|o *n*¹ bill *m*^{5b}; **jet**¹ ~**em** aka⁴ í/með bíl; **řídít**⁴ ~**o** keyra^{2b}/aka bíl ▲ **nákladní, ojetý**

autobiografie *f*² sjálfsævisaga *f*^{1a}
autobus *m*⁵ rúta *f*^{1a}; (turistický *ap. též*) hóperðabíll *m*^{5b}; *kniž.* (hl. *dálkový*) langferðabíll; (městský) (strætis)vagn *m*⁴, *hov.* strætó *n*^{4a}; **jet**¹ ~**em** taka⁴ rútu/strætisvagn {strætó}; **ujel mi** ~ ég missi af strætó/rútunni; ~**ové nádraží** *n*⁴ bifreiðastöð *f*⁷, rútustöð; (městské) strætisvagnastöð

auto|dílna *f*¹ bílaverkstæði *n*⁶; ~**kar** *m*¹ *m*⁵ langferðabíll *m*^{5b}; ~**kempink** *m*⁵ tjaldfstaði *n*⁶ þar sem hægt er að leggja bílum; ≈ hjólhyásavæði *n*⁶; ~**mapa** *f*¹ vegakort *n*⁴

automat *m*⁵ **1** (zařízení) sjálfali *m*¹; (*jídelní*) matsala *f*¹ með sjálfsafgreiðslu **2** (stroj) sjálfvirk vél *f*^{4c} **3** (zbraň) sjálfvirk skotvopn *n*⁴, vélríffill *m*⁵ ▲ **telefonní**; ~**ický** *adv* af sjálfu sér, sjálfvirk; ~**ický** *adj* sjálfvirkur; ~**izace** *f*² *G* (pað) að gera^{2b} A sjálfvirk, sjálfvirkjun *f*⁹; ~**izovat**^{3P} sjálfvirkja³, gera^{2b} A sjálfvirkan

automechanik *m*¹ bifvélavirk *m*¹

automobil *m*⁵ bifreið *f*⁹ ▲ **osobní**; ~**ista** *m*³ ökuumaður *m*²; ~**ka** *f*¹ bílaverksmiðja *f*¹; ~**ový** *adj* bifreiða-, bíla-; ~**ový průmysl** *m*⁵ bílaiðnaður *m*⁹

autonom|ie *f*² sjálfstjórn *f*⁹, sjálfræði *n*⁶, sjálfsforræði *n*⁶; ~**ní** *adj* sjálfstjórnar-, (sem er) með sjálfstjórn; **Grónsko je ~ní provincie** Dánska Grænland er danskt sjálfstjórnarsvæði

autoopravna *f*¹ bílaverkstæði *n*⁶

autor *m*¹ höfundur *m*^{5c}; ~ **knihy** bókarhöfundur, höfundur bókar(*innar*); ~ **odpisu** bréfitari *m*¹

autorit|a *f*¹ (vlivné postavení) myndugleiki *m*¹; **mit**⁵ {**ztráčet**} ~**u** njóta⁴ állts {falla⁴ í álit} **2** (znalec) (viðurkenndur³) sérfræðingur *m*^{5a,b}/heimildarmaður *m*⁴; **je v tomto oboru ~ou též** hann nýtur mikils állts á þessu sviði; ~**ativní** *adj* traustur⁵, sem nýtur állts; (*přístup *ap.**) myndugur^{5c}

autorizovaný *adj* viðurkenndur⁵ ▲ **překladatel**

autorka *f*¹ höfundur *m*^{5c} (*kona*)

autorský *adj* höfundar-; ~**é právo** *n*¹ höfundarréttur *m*⁹

auto-stop *m*⁵; **jet**¹/**cestovat**³ ~**em** ferðast³ á puttanum

auto-škola *f*¹ ökuskóli *m*¹

avantgarda *f*¹ **1** (*lidě*) framúr stefnufólk [fram:-] *n*⁴ **2** (*směr*) framúr stefna *f*¹ (í listum)

averze *f*² (vůči D) óbeit *f*⁹ (*d* D)

aviatika *f*¹ flug *n*⁴, flugmál *n*⁴ pl

avizovat^{3P} co boða³ *e-ð*

avšak *konj* en, ≈ hins vegar

azalka *f*¹ (*Rhododendron simsii*), alparós *f*⁹

azbest *m*⁵ asbest *n*⁴

azbuka *f*¹ kyrillískt [-l:-] letur *n*⁴

Ázerbajdžán *m*⁵ Azerbajdžhan *n*^{4b,0} (AZ); ~**ec**

*m*², ~**ka** *f*¹ Aseri *m*¹ → **Ceška**

ázerbajdžánjasky *adv* á asersku → **česky**; ~**ský**

adj aserskur⁵; ~**ština** *f*¹ aserska *f*¹ (aze)

azimut *m*⁵ áttarhorn *n*⁴

azurový *adj* asúrblár^{5c}

azyl *m*⁵ hæli *n*⁶, skjól *n*⁴, athvarf *n*⁴; **právo** *n*¹

na ~ hælísréttur *m*⁹; **žádat** *o* ~ sækja^{2d} um

hæli; **poskytnout**^{2p} *komu* **politický** ~ veita^{2t}

e-m pólitískt hæli; ~**ový** *adj* hælís-; ~**ový**

dům pro matky s dětmi ≈ kvennaathvarf

(fyrir konur með börn)

až *adv/konj* **1** (vymezení) alveg, allt til/alveg

(fram) til + *G*; (o času) (þangað) til, allt til,

fram til; **až sem** alveg hingað; **až na ramena**

{**po pás**} (alveg) upp að öxlum {upp að

mitti}; **až k rybníku** (alveg) út að tjörn; **až**

do konce allt til enda; (**vypít**^{3p} *co*) **až do**

dna (drekka⁴ *e-ð*) alveg í botn; **až na samý**

kraj alveg út á brún; **sedm až osm dní** sjö

til átta daga(r) **2** (*teprve*) fyrst, ekki fyrr en,

þegar; **až když** ekki fyrr en, fyrst þegar;

přijdu, až zavoláš ég kem þegar {ekki fyrr

en} þú hringir; **až za dvě hodiny** fyrst {ekki

fyrr en} eftir tvo tíma; **až potom** seinna, ≈ á

eftir; **až zapadne slunce** þegar sól (er) sest;

čekali, až zapadne slunce þau biðu

þangað til sól var sest **3** (*účinek*) svo að;

křičela, až ochrptěla hún æpti svo að

{þangað til} hún varð hás **4** (*vylučování*)

nema + *N*, fyrir utan + *A*; **až na otce tam**

byli všichni þar voru allir nema pabbi **5 až**

do G (*včetně*) að *D* meðtöldum ♦ **mám toho**

až až ég er búin(n) að fá mig fullsadda(n) af

þessu

B

b [be:] n⁰ b [bje:] n⁴, *nafn bókstafsins b*; → **dur, moll** ▲ **a**
ba *part já, jú*; **ba** í meira að segja; **ba jo** ójú; **ba ne** ónei
baba, bába f¹ *hov. expr. kerling f⁴ ♦ nebud¹ baba hanl. ≈ engan aumingjaskap!; hrát³ (si) na slepou bábu vera í skollaleik*
 ▲ **porodni**
babljčka f¹ 1 amma f¹; (*z matčiny strany též*) móðuramma; (*z otcovy strany též*) föðuramma 2 (*stafienka*) ≈ gömul kona f^{1a}; ~**inec** m⁶ *kvennasamkoma f¹; ≈ dámský klub; ~izna f¹ hanl. skass n⁴; ~ka f¹ = bába* ♦ **za ~ku** fyrir slíkk
babocka f¹: ~ **admirál** (*Vanessa atalanta*) rauði aðmiráll m^{3b} (*fiðrildi*); ~ **paví oko** (*Inachis io*) páfiðrildi n⁶
babovička f¹: **délat** ~y móta³ *figúrun [-g-] í sandkassa (með þar til gerðu móti)*
bábovka f¹ *kuch. 1 formkaka f^{1(N)} (með gati í miðju) 2 (forma) kökumót f⁴*
babrat³ se s cím *hov. expr. gaufa³ við e-ð*
babský *adj* *kerlinga-*
babyka f¹ (*Acer campestre*) *gagahlynur m^{5ba,a}*
babylonský *adj*: ~**á věž** f³ Babelsturn m⁴
bác! *int* búnm!
bacil m^{1,5} *sýkill m⁵; ~o-nosič m² smitberi m¹, sýklaberi (persóna)*
bacit⁴ *hov. expr. sláč*
baculaty *adj* *þybbinn⁷, bústinn⁷*
bača m⁵ *(slóvakiskur³) sauðamaður m^a*
bačkorja f¹ 1 *inniskór m^{5d} 2 pfen. hanl. dula f¹, ræfill m⁵ ♦ natáhnout^{2p} ~y expr. geispa³ golunni*
bádat⁵ *rannsaka³, stunda³ fræði; ~ v labora-toři vinna^a að rannsóknum í rannsóknairstofu*
badatel m² *viðindamaður m^a, fræðimaður*
baf! *int (pro polekáni) bul; ~at⁵ z dýmky totta³ pípu*
Baffinúv ostrov m⁵ *Baffinsland n⁴*
bagatelizovat³ *co gera^{2b} lítið úr e-u*
bagr m⁵ *grafa f¹, grafvél f^{4c}; (plovouci) flotgrafa*
Bahamy f¹ *pl Bahamaeyjar f^{4c} pl (BS)*
bahenní *adj* *leðju; ~ koupel f³ leirbað n⁴; ~ rostlina f¹ mýrjarjurt f⁹*
bahníty *adj* *forugur^{5c}, leðju; ~o n¹ for f⁹, leðja f¹, aur m^{4b}*
Bahrain m⁵ *Bahrain n^{4b} (BH)*
bach: dát^{5p}/dávát⁵ si ~a *passa³ sig; ~ař m² hov. fangavörður m¹⁰*
bachor m⁵ *vömb f⁹, hov. ístra f¹*
báchorka f¹ *skrumsaga f^{1N}, fabúla f¹*
bachratý *adj* *vambmikill^{1a7}*
báj f³, ~e f² *goðsögn f⁹, myta f¹*
báječn|ě *adv* *frábærlega, stórkostlega; ~ý adj frábær¹, ljómandi⁹*
báje-slovi n⁴ *goðsögur f^{1N} pl; (nauka) goðafraeði f³*

bájit⁴ *skrökva³, skálda³*
bajka f¹ 1 *lit. dæmisaga f^{1N} 2 = báchorka*
bájny *adj* *goðsagna-, goðsöglugur^{5c}*
bajonet m⁵ *byggsustingur m^{8b3}*
bakalář m² *maður m^a með BA-gráðu*
baklažán m⁵ *eggaldin n⁴*
bakterije f² *gerill m⁵, bakteria f¹; ~ální adj geril-; (infekce ap.) bakteriu-*
bál m⁵ *ball [-l:] n⁴, dansleikur m^{8b3}*
balada f¹ *ballaða [-l:] f^{1(N)}*
balamutit⁴ sjá obalamutit
balancovat³ *halda^a (e-u í) jafnvægi; ~ mezi dvěma možnostmi ≈ vera á báðum áttum; ~ na hraně čeho (a čeho) ≈ vega^a salt á brún e-s {mili e-s og e-s}*
balast m⁵ (*přítěž*) *farg n⁴*
baldachýn m⁵ (*závěs*) *tjaldhiminn m⁵, tjaldpak n⁴*
balení n⁴ 1 (*oba*) *umbúðir f⁹ pl 2 (balíček) pakki m¹; ~ po 20 tabletkách* *töflur f^{1(N)} pl í 20 stykkja pökkum 3 (činnost) pökkun f⁹*
balet m⁵ *ballet [-l:] m^{5ba}; ~ka f¹ ballettdans-mær f^{4a}, ballerína f¹; ~ní adj ballet-*
balící *adj* *umbúða-*
balík 1 m⁵ *pakki m¹, böggull m⁵ 2 hov. m¹ durgur m^{3b}, hjassi m¹*
balistika f¹ *skotfræði f³*
balit⁴ 1 *pakka³ (e-u) (inn); ~ (se) na cestu* *pakka niður 2 ~ holky* *hov. vera á kvennafari, reyna^{2d} við stelpur*
Balkán m⁵, ~**ský poloostrov** m⁵ *Balkanskagi m¹*
balkánský *adj* *balkanskur⁵*
balkon m⁵ *svalir f⁹ pl; stát⁴ na ~ě* *standa^a úti á svólum*
balon m⁵ 1 (*loft*) *belgur m^{8b3} 2 (míč) bolti m¹; ~ek m⁵ blaðra f¹ (belgur)*
balonák m⁵ *hov. (léttur⁵) rykfrakki m¹*
Balt m⁵ 1 (*oblast*) *Eystrasaltssvæðið m⁶ 2 = ~ské moře n² Eystrasalt n⁴*
baltický, ~ský *adj* *baltneskur⁵; ~ské země f² pl Eystrasaltslönd n⁴ pl*
balvan m⁵ *stærðarsteinn m⁵, bjarg n⁴*
balzám m⁵ *balsam n⁴; ~ na duši* *balsam fyrir sálinga*
balzamovat³; ~ mrtvolu *smyrja^{1b} lík*
bam *int* *bamm*
bambule f² *dúskur m⁵*
bambus m⁵ *bambus m^{2bc}; ~ový adj* *bambus-; ~ová tyč f³ bambusstöng f¹⁰*
 ▲ **výhonek**
bán f⁴ *zast. hvelfing f⁴; (kopule) hvolfpak n⁴; ~nebeská ~ himinhvolf(ið) n⁴*
banalita f¹ *lágúra f¹, flatneskja f¹; (fráze) tugga f¹*
banální *adj* *hversdagslegur^{5c}; (vtip ap.) margtugginn⁷*
banán m⁵ *banani m¹; ~ek m⁵ 1 el. (lítill) tengikló f¹⁰ 2 (pečivo) vatnsdeigsbátur*

m^{5b} (*t.d.* með rjómafyllingu og súkkulaðihúð);
 ~ová slupka *f*¹ bananahýði *n*⁶
bañatý *adj* kúlulaga⁰; ~ nos *m*⁵ kartöflunef *n*^{4j}
banda *f*¹ **1** *hanl.* (sebranka) óaldarflokkur *m*^{5ab},
 ljóður *m*^{2b} **2** *hud.* hljómsveit *f*⁹ (áhugafólks)
bandaska *f*¹ (mjólkur)brúsi *m*¹
bandáð *f*³ sárabindi *n*⁵; sáraumbúðir *f*⁹ *pl*
bandita *m*³ fantur *m*⁵, ribbaldi *m*⁹; (*lupíç*)
 ræningi *m*^{1j}
Bangladésh *m*⁶ Banglades *n*^{4b0} (BD)
bank *m*⁵ (spila)banki *m*¹
banka *f*¹ banki *m*¹; **vybrat**^{1p} penize v bance
 {z banky} taka⁴ út peninga (í banka)
bañka *f*¹ 1 suðuflokkur *f*^{1N}, kolba *f*¹ **2** med.
 blóðhorn *n*⁴, blóðkoppur *m*^{5ab,ba}
bankéř *m*² bankamaður *m*⁴; (*majitel* banky)
 bankaeigandi *m*²
banket *m*⁵ (át)veisla *f*^{1N}, hóf *n*⁴
bankomat *m*⁵ hraðbanki *m*¹; **vybrat**^{1p} penize
 z ~u taka⁴ út peninga úr/í hraðbanka
bankovka *f*¹ (peninga)seðill *m*⁵; **platit**⁴ ~ou
 borge² með seðli
bankovní *adj* banka-; ~ úředník *m*¹ banka-
 starfsmáður *m*⁴; ~ loupez *f*³ bankarán *n*⁴
bankrot *m*⁵ gjaldþrot *n*⁵; ~ář *m*² (gjald)þrota-
 maður *m*⁴; ~ovat² verða⁴ gjaldþrota⁰, *hov.*
 fara^{2b} á hausinn
bañský *adj* námu-; ~ průmysl *m*⁵ námuvinnsla
*f*¹, námurekstur *m*^{4ca}
bar *m*⁵ (podnik) bar *m*^{8b}; (*pult* též) barborð *n*⁴
bar *m*⁵ (jednotka tlaku) bar *n*⁴ (b; 1 bar = 100
 kPa, 1 mb = 1 hPa)
barabizna *f*¹ *expr.* hjallur *m*⁵
barák *m*⁵ **1** *expr.* (činzák) blokk *f*⁹; **u nás v ~u**
 í blokkinni okkar **2** (provizorni stavba) ≈
 braggi *m*¹ **3** *expr.* = barabizna
barbar *m*¹ barbari *m*¹, siðleysingi *m*^{1j},
 villimaður *m*⁴; ~ský *adj* siðlaus¹,
 hrottafenginn⁷; ~ství *n*⁴ villimennska *f*¹,
 siðleysi *n*⁶
barel *m*⁵ fat *n*⁴, (málm)tonna *f*¹; ~ ropy olúfat
 (159 l), fat af olíu
Barentsovo moře *n*² Barentshaf *n*⁴
baret *m*⁵ alpahúfa *f*¹
barevný *adj* lit-, litaður⁶; (*pestry*) litríkur⁵;
 ~ film *m*⁵ litmynd *f*⁹
bariérja *f*¹ tálmi *m*¹, hindrun *f*⁹; **celní ~y**
 tollhindranir
barikádja *f*¹ götuvígi *n*^{6j} ♦ **byt** na správné
 strané ~y ≈ fylgja²⁰ réttum máldað
bárka *f*¹ bátur *m*^{5ab}, barkur *m*⁵
barman *m*¹ barþjónn *m*⁵; ~ka *f*¹ bardama *f*¹
baroklní *adj* barokk-; ~ní kostel *m*⁵ barokk-
 kirkja *f*^{1N}; ~o *n*¹ barokk *n*¹, barokkstill *m*^{5b}
barometr *m*⁵ loftvog *f*⁹
baron *m*¹ barón *m*^{4ba}, ~ka *f*¹ barónessa *f*¹
barový *adj* bar-; ~ pult *m*⁵ barborð *n*⁴
barvja *f*¹ 1 litur *m*^{2b}; ~a pletí hórundslitur,
 litaráft *n*⁴; **vodová** ~a vatnslitur [vas:l-]
2 (témbn) (hljómb)blær *m*^{9b,bb}; ~a hlasu
 raddblær ♦ **priznat**^{5p} ~u a) (v kartách)
 svara³/fylgja²⁰ lit b) *pen.* segja^{2a} sannleikann
 ▲ **ménit**; ~ička *f*¹ litur, farði *m*¹

barvjit⁴ lita³; ~itě *adv* á litríkan hátt; ~itý *adj*
 litríkur⁵; ~ivo *n*⁴ litarefni *n*⁶; ~o-slepý *adj*
 litblindur⁵
baryton *m*⁵ barítón *m*^{4ba}
bas *m*⁵ bassi *m*¹; (*hlas* též) bassarödd *f*⁹;
zpívat ~em syngja¹ bassa
basja *f*¹ **1** *hud.* kontrabassi *m*² **2** (piva) (bjór)-
 kassi *m*¹ **3** *sl.* (vězení) steinninn *m*⁵; **sedět**⁴
v ~e sitja⁴ inni [í steininum] ♦ **držet**⁴ ~u
 s kým *hov.* halda⁴ með *e-m*
báseň *f*³ ljóð *n*⁴, kvæði *n*⁶; **psát** básné yrkja^{2a}
 (ljóð/kvæði) ♦ **šlo to jedna** ~ það gekk eins
 og í sögu
basista *m*³ bassaleikari *m*¹
basketbal *m*⁵ körfubolti *m*¹; ~ista *m*³
 körfuboltamaður *m*⁴; ~isté *pl* (mužstvo)
 körfuboltalið *n*⁴; ~ový *adj* körfubolta-
básnický *adj* skáld-, ljóð-, skáldlegur^{5c},
 ljóðrænn^{5c}; ~á literatura *f*¹ ljóð *n*⁴ *pl*,
 skáldskapur *m*^{9b}; (*tradiční* též) bundið mál *n*⁴;
 ~é nadání *n*⁴ skáldgáfa *f*^{1N}
básnjčka *f*¹ (litíð) ljóð *n*⁴, vísra *f*^{1N}; ~řik *m*¹ (ljóð)-
 skáld *n*⁴; ~řička *f*¹ (ljóð)skáld, skáldkona *f*^{1a};
 ~it⁴ **1** yrkja^{2a}, semja¹ ljóð **2** o L (*vychvalovat*)
expr. dásama³ A
basový *adj* bassa-; ~ klíč *m*⁶ bassalykill *m*⁵
basta *int* a ~l og (þar með) basta, og hanaanú
 ,basta *f*¹ **1** *archit.* virkisútskot *n*² **2** *pen.*
 (opora) höfuðvígi *n*^{6j}
baštja *f*¹ *hov. expr.* (dobré jídlo) ≈ góðgæti *n*⁶;
 ~it⁴ (co) *hov. expr.* ≈ gæða^{2D} sér á *e-u*, ≈ raða³
 (*e-u*) v sig
bát se G vera hræddur⁵ við A, óttast³ A; (*něco*
dělat) þora^{3a} ekki; **bojím se jí (o ni)** ég er
 hræddur við hana [um hana], **sestra se**
bojí/bála, že nepřijdeš vistir mín er/var
 hrædd um að þú komir/kæmir ekki; **bojím**
se, aby se neurazil (že nebudě doma) ég
 er hræddur um að hann móðgist [að hann
 sé/verði ekki heima]; **bála se, aby dítě**
neupadlo hún var hrædd um að barnið
 dytti [mundi detta]; **bojím se jí to říct** ég
 þori ekki að segja henni það ▲ **čert, les**
baterie **2** 1 rafhlaða *f*^{1N}, *hov.* batteri *n*⁴ **2** *voj.*
 stórskotaening *f*⁴; (*raketová*) eldflaugalið *n*⁴
baterka *f*¹ 1 valsalós *n*⁴ **2** = baterie **1**
batoh *m*⁵ bakpoki *m*¹
batolje *n*⁵ smá barn *n*⁴, krakkakríli *n*⁶; ~it⁴ se
 kjaga³, vappa³
batůžek *m*⁵ (litíll) bakpoki *m*¹
bavit⁴ **1** *koho* skemmta² *e-m*; ~ se (*čím*)
 skemmta sé (*við e-ð*); **to jí baví** hún hefur
 gaman af því, henni finnst það gaman **2** ~
 se (*povídat si*) tala³/rabba³ saman
bavlnja *f*¹ baðmull *f*⁹, bómull *f*⁹; ~árský
 průmysl *m*⁵ baðmullariðnaður *m*³; ~ěný *adj*
 bómullar-, úr bómull; ~řik *m*⁵ baðmullar-
 planta *f*^{1N}; ~ka *f*¹ bómullarþráður *m*¹¹
bavorák *m*⁵ *hov.* (auto) BMW [bje-em:-vaf:] *m*⁰
Bavorsko *n*¹ Bæjaraland *n*⁴
bavorský *adj* bæverskur⁵
bazar *m*⁵ **1** (s pouzítým zboží) fornsala *f*¹,
 nytjamaður *m*⁹; **koupit**^{4p} co v ~u kaupa^{2a}

e-ð á fornsölu/nyttjamarkaði **2** (tržiště) basar m^{4b} , sölutorg n^4

báze f^2 grunnur m^5 ; ~ **dat** gagnagrunnur

bazén m^5 laug f^{4c} ; **plavecký** ~ sundlaug;

krytý ~ innilaug, yfirbyggð (sund)laug

bázeň f^3 (z G, před l) ótti m^1 /beygur m^{5b} (við A),

kviði m^1 (fyrir D); (obava) áhyggja f^{1N} ;

~ **z** **trestu** ótti við frésingu

bazirovat ^{3} na čem hov. hengja^{2D} sig upp í e-u

bázliv|ě *adv* smeykur⁵; (plaše) feimnislega;

~**y** *adj* kvíðafullur⁵, áhyggjufullur,

smeykur

bažant m^1 **1** zool. fasaní m^1 **2** sl. (nováček)

græningi m^{11} **3** med. þvagflaska f^{1N}

bažina f^1 myri f^6 , fen n^{4i} ; ~**ty** *adj* myrlendur⁵,

fenjóttur⁵

bažit po L prá^{2D} A; ~ **po moci** ásælast^{2D} völd

bdě|lý *adj* vakandi⁹; (i přen.) aðgættinn⁷,

vökull^{5c}; **v** ~**lém stavu** í vöku, vakandi; ~**ní**

n^4 vaka f^1

bdít vaka^{3a}, vera vakandi⁹; (i přen.) vera

aðgættinn⁷/athugull^{5c}; (být ve stře)u vera

á verði **♦ sním, či bdím?** ≈ er þetta draumur

eða vaka?

bečet jarma³

běčk|o n^1 (Lp| ~**ách**) = **b**; **učila v** ~u hún

kennði í B-bekk(num)

běda f^1 kniž. hörmung f^{4c} **♦ až** ~ hræðilega;

~ (mi!) vei (mér)!

bederní *adj* lenda-; **v** ~ **části** í mjóhryggnum

bedla f^1 (Macrolepiota/Lepiota procera)

sólskermla f^1 (sveppur)

bedlivě *adv* gaumgæfilega, grannt; ~**ě**

sledovat ^{3} Á fylgjast^{2D} grannt með D; ~**y** *adj*

athugull^{5c}, árvakur⁴

bedna f^1 (tré)kassi m^1 ; (malá truhla) kistill m^5

bědovat ^{3} (nad l) kvarta³/barma³ sér (yfir D)

bedr|a n^1 pl (zvířecí) lend f^{4c} ; (lidská) lendar pl

♦ nést! co na svých ~**ech** bera^{5b} e-ð

á herðum sér; **vzít**^{2P} co na svá ~a axla³ e-ð

bedýnka f^1 (lítill) kassi m^1

begonie f^2 begónía [-g-] f^1 , skáblað n^4

běh m^5 hlaup n^4 ; **mistr** m^1 svéta **v** ~u na sto

metrú heimsmeistari m^1 í hundrað metra

hlaupi; ~ **dějin** rás f^9 sögunnar; **jednáni je**

v ~u samningar eru í gangi **▲ překážkový,**

přespolní

běhat⁵ hlaupa^a (margsinnis eða ekki að einu

marki, sbr. **běžet** og tékkneskt málfraeðiaágríp

§ 15); **každý den chodím** ~ég skokka

á hverjum degi **▲ mráz**

běhávka f^1 hov. niðurgangur m^5

během prep + čeho (á) meðan á e-u stendur/

stóð; ~ **války** í stríðinu, meðan á stríðinu

stóð; ~ **dne** yfir/um daginn; (dnes) í dag, ~

dvou dní í tvo daga; ~ **tří týdnů** um þriggja

víkna skeið, í þrjár vikur

běhoun m^5 (koberec) dregill m^5

becherovka f^1 becherovka f^1 (těkkeskur

jurtalkjör)

bělásek m^5 (zelný) (Pieris brassicae) kálfiðilidi

n^6

bělát⁵ verða^a hvítur⁵; (o vlasech) grána³; sjá

zbělet

Běle-hrad f^2 Belgrad f^0 , Beograd

beletrije f^2 fagurbókmenntir f^9 pl, ≈ skáldrit n^4

pl; ~**sta** m^3 skáld n^4 ; ~**stický** *adj*

fagurbókmennta-, skáld-

belgický *adj* belgiskur⁵

Belgij|čan m^1 , ~**čanka** f^1 Belgi m^1 → **Česka**; ~**e**

f^2 Belgía f^1 (BE)

běl|ice f^2 (= plotice Rutilus) gægir m^6 ,

≈ vatnakarfi m^1 ; ~**cí prášek** m^5 bleikiefni n^6 ;

~**t**⁴ bleikja^{2T}

běl|mo n^1 augnhvíta f^1 ; ~**oba** f^1 hvíta f^1 ,

hvítur⁵ litur m^{9b} ; ~**och** m^1 hvítur maður m^a

bělo-gvardějský *adj* hvítliða-

bělo-kur m^1 : ~ **rousný** (Lagopus lagopus) (dal-)

rjúpa f^{1N}

Bělo-rus m^1 , ~**ka** f^1 Hvít Rússi m^1 → **Česka**; ~**ko**

n^1 Hvíta-Rússland n^4 (BY)

bělo-rujský *adj* hvít Rússneskur⁵; ~**ština** f^1

hvít Rússneska f^1 (bel)

běl|ostný *adj* fannhvítur⁵

bělouš m^2 hvítur⁵ hestur m^5

Benát|čan m^1 Feneýingur m^{5ab} ; ~**ky** f^1 pl

Feneýjar f^{4c} pl

benátský *adj* feneýiskur⁵

benediktin m^1 [-dyktýn] benediktismunkur m^5

benevolentní *adj* (k D) velviljaður^{5c} (D)

Bengálsk|o n^1 Bengal n^{4b} ; ~**y záliv** m^5

Bengalflói m^1

benzin m^5 bensín n^4 ; **brát** **|vzít**^{2P} ~ taka^a

bensín; ~**ový** *adj* bensín- **▲ pumpa**

beran m^1 hrútur $m^{5ab,b}$

beránek m^1 hrútlamb n^4 , gimbill m^5

♦ (klidný) jako ~ek eins og lamb,

≈ sallarólegur^{5c} **2** ~**ky** m^5 pl (na obloze)

bólstraský n^4 pl; (malé) skýhnoðrar m^1 pl

♦ Beránek Boží Guðs [gvv-] lamb **▲ obětní**

beranice f^2 lambskinnshúfa f^{1N}

bérec m^6 fótlegur $m^{9b,8b}$ (frá hné að rist)

Bergen m^5 Björgvin f^{4c} , Bergen $n^{6,4b}$

ber|la f^1 **1** též **berle** f^2 hækja f^1 ; **chodit**⁴ o ~ích

ganga^a á hækjum [við hækjur] **2** (biskupská)

bagall m^5

Berlín m^5 Berlín f^{4c} ; ~**ňan** m^1 , ~**ňanka** f^1

Berlínarbúi m^1

Bermudy f^1 pl Bermúdaeyjar f^{4c} pl

ber|ňák m^6 hov. = ~**ní úrad** m^5 hist. skattstofa f^1

bern|ý *adj*: **vzít**^{2P} co za ~ou minci taka^a e-ð

trúanlegt [gott og gilt]

beruška f^1 (= sluněčko sedmítečné, Coccinella

septempunctata) maríuhæna f^1 , maríubjalla

f^{1N}

beseda f^1 rökræður f^{1N} pl, samræður, spjall n^4

besídka f^1 **1** (školní) krakkadagskrá f^{4d}

2 (zahradní) laufskáli m^1 , garðhús n^4

běsn|ěni n^4 trýllingur m^{5ab} ; ~**it**⁴ vera trýlltur⁵,

hamast³; (nadávat) bölsótast³; ~**íci proud**

m^5 beljandi straumur $m^{5ab,b}$

besti|ální *adj* svinslegur^{5c}, hrottalegur^{5c}; ~**e** f^2

skepa f^1 , hrotti m^1

bestse(l)ler m^5 ≈ metsúlubók f^{10}

bešamel *m*⁵ béchamel sósa *f*¹, jafningur *m*^{5ab},
≈ hvít sósa

betlém *m*⁵ fæðing *f*⁴ Jesú (*myndgerving í þrívídd*)

beton *m*⁵ (stein)steypa *f*¹ ♦ **je to na** ~ það er pottþétt; ~**ovat**³ steypa^{2†}; ~**ový** *adj* (stein-)steypu-

~**bez** *m*⁵ (*Sambucus*) yllir *m*⁶; **černý** ~ (*S. nigra*) svartyllir

~**bez** *prep* + *G* án + *G*, -laus⁴; ~ **pomoci** hjálparlaus *adj*; hjálparlaust *adv*; ~ **tebe** án þín; ~ **tvé pomoci** án þinnar hjálpar; **dvanáct ~ pěti je sedm** fimm frá tólf [tólf mínus fimm] eru sjö ♦ ~ **sebe zlostí** viti sínu fjær af reiði; *sjá* **beze**

bezatomový *adj*: ~**é pásmo** *n*¹

kjarnorkuvopnalaus svæði *n*⁶

bezbariérový *adj* hindrunarlaus³; einkum/ sérsníðinn⁷ fyrir fatlaða (*gangbraut, bygging o.p.h.*)

bezbarvý *adj* litlaus⁴; ~**bolestný** *adj* sársaukalaus; ~**božný** *adj* guðlaus [gvý-]; ~**branný** *adj* (vúči *D*) varnarlaus (*gagnvart/ gegn D*); ~**celní** *adj* tollfrjál³; ~**cenný** *adj* verðlaus; (*nepoužitelný*) ónýtur⁵, ónothæfur⁵

bezcilně *adv* stefnulaust, án takmarks; ~ **se**

potulovat³ ráfa³ um stefnulaust

bezcitný *adj* (*k* /vúči *D*) kaldlyndur⁵,

tilfinningalaus⁴ (*gagnvart D*); ~ **k osudu**

národa hirðulaus um hag almennings

bezděcní *ě* *adv* ósjálfrátt, óafvitandi⁹; ~**ý** *adj*

ósjálfráður⁵, ómeðvitaður^{6c}

bezděky *adv* = **bezděčně**

bezdětný *adj* barnlaus³; **zůstali** ~í þau voru barnlaus, þeim varð ekki barna auðið

bezdomovec *m*² utangarðsmaður *m*³,

útingangsmaður ▲ **útelek**

bezdrátový *adj* þráðlaus⁴; ~**é připojení**

k internetu þráðlaus internettenging

bezduchý *adj* líflaus⁴; *řten*. andlaus

bezúvodně *adv* að ástæðulaus⁴; ~**ý** *adj* ástæðulaus⁴

beze *prep* = ,**bez**; ~ **mne** án mín ♦ ~ **všeho** ≈ ekkert mál, ≈ gjörðu svo vel

bezedný *adj* botnlaus⁴; ~**jmenný** *adj*

nafnlaus; ~**lstný** *adj* falslaus, hreinskilinn²;

~**sný** *adj* **1** (*beze sní*) draumlaus **2** (*bez spánku*) svefnlaus; ~**sná noc** *f*⁴ svefnlaus

nótt *f*²; ~**sporu** *adv* tvímælaust; ~**švý** *adj* saumlaus

bezhlavě *adv* ≈ hugsunarlaust, gálaust; ~ **se**

zamilovat^{3p} ≈ verða^a bálskotinn⁷

bezhotovostní *adj* ekki í reiðufé; ~ **platba** *f*¹ bankagreiðsla *f*^{1N}

bezcharakterní *adj* ístöðulaus⁴, *hov.*

karakterlaus

bezchybně *adv* villulaust; ~**ý** *adj* villulaus⁴

bezinka *f*¹ **1** = ,**bez** **2** (*plod*) ylilber *n*⁴

bezlepkový *adj* fræðvitulaus⁴; ~**mála** *adv* næstum (því); ~**masý** *adj* kjötlaus

bezmezně *adv* takmarkalaust; ~ *koho*

milovat³ elska³ *e-n* takmarkalaust [út af lífinu]

bezmoc *f*⁴ vanmáttur *m*¹¹; ~**ně** *adv* ráðbrota⁹;

~**ný** *adj* (vúči *D*) ráðbrota (*gagnvart D*),

vanmáttugur^{5c}; (*bez pomoci*) hjálparlaus⁴

bezmyslenkovitý *adj* hugsunarlaus⁴;

~**nadějný** *adj* vonlaus; ~**obratlý** *adj* zool.

hrygglaus

bezobsažný *adj* innihaldslaus⁴; ~**é tlachání** *n*⁴ *expr.* fröðusnakk *n*⁴ *hov.*

bezohledný *adj* (vúči *k D*) tillitslaus⁴/
vægðarlaus (*við A*)

bezovný *adj* yllis-; ~**á štáva** *f*¹ yllyssafi *m*¹

bezostyšný *adj* óforskammaður^{6c}, ósvifinn⁷

bezpečí *n*⁴ öryggi *n*⁶; **být** *v* ~í (*před l*) vera

óhultur⁵ (*fyrir D*); ~**ně** *adv* óhultur⁵,

hættulaust; (*bez rizika*) áhættulaust; **vím to**

~**ně** (*zaručeně*) ég veit það fyrir vist; ~**nost**

*f*⁴ öryggi ▲ **StB**; ~**nostní** *adj* öryggis-; ~**ný**

adj öruggur⁵; (*zaručený*) traustur⁵

bezplatně *adv* ókeypis; ~**ě pro koho** *e-m* að

kostnaðarlaus⁴; ~**ý** *adj* endurgjaldslaus⁴,

ókeypís⁹

bezpodmínečný *adj* skilyrðislaus⁴; ~**pohlavní**

adj kynlaus; ~**pochyby** *adv* eflaust; ~**pracný**

adj fyrirhafnarlaus

bezpoctkrát *adv* ótal sinnum

bezprávní *n*⁷ ranglæti *n*⁶, óréttlæti *n*⁶, óréttur

*m*³; **dopustit**^{4p} *se na kom* ~ beita^{2†} *e-n*

rangslætni

bezprizorný, ~**í** *adj* ≈ athvarfslaus⁴,

≈ eftirlitslaus

bezprostřední *adj* **1** (*přímý*) milliðalaus⁴,

beinn^{5c}; **mit**⁵ ~ **vliv** *na A* hafa¹ þein áhrif

á *A* **2** (*v těsné blízkosti*) náinn³; (*okamžitý*)

tafarlaus; **v ~m okolí**, **v ~ blízkosti** í næsta

nágrenni; ~ **nebezpečí** *n*⁴ yfirvofandi hætta

*f*¹ **3** (*přirozený*) blátt áfram, hispurlaus;

(*upřímný*) einlægur⁵

bezpředmětný *adj* tilhæfulaus⁴; ~**radný** *adj*

1 (*nevědoucí si rady*) ráðvilltur⁵ **2** (*rozpacitý*)

vandræðalegur^{5c}; ~**starostný** *adj*

áhyggjulaus; (*lehkomyslný*) gálaus; ~**tak part**

= **beztoho**

beztížný *adj* þyngdarlaus⁴; ~ **stav**

*m*⁵ þyngdarleysi *n*⁶

beztoho *part* hvort erð er; ~**tretně** *adv*

réfingarlaus, órefsað, óhegnt; ~**řídní** *adj*

stéttlaus⁴; ~**tvarý** *adj* formlaus

bezúčelně *adv* til einskis; ~**ý** *adj* tilgangslaus⁴,

gagnslaus

bezúhonný *adj* flekklaus⁴; ~**úročný** *adj*

vaxtalaus

bezútešný *adj* **1** óhuggandi⁹ **2** (*zoufalý*)

vonlaus⁴ **3** (*smutný*) ómurlegur^{5c}; ~**uzdný**

adj taumlaus

bezvadně *adv* lýtalaus, ljómandi vel; **mluvit**⁴

~**ě česky** tala³ tékknesku lýtalaus; ~**ý** *adj*

lýtalaus⁴, gallalaus, fullkomminn⁷

bezvědomí *n*⁴ meðvitundarleysi *n*⁶, óvit *n*⁴;

upadla do ~ hún féll í yfirlíð, það leið yfir